ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1962

Vyhlásené: 18.07.1962 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

69

VYHLÁŠKA

Ústrednej správy nákupu poľnohospodárskych výrobkov

z 18. júla 1962

o domácich zakáľačkách ošípaných, povinnom odpredaji masti a nákupe krupónov z týchto zakáľačiek

Ústredná správa nákupu poľnohospodárskych výrobkov ustanovuje v dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi podľa § 15 zákona č. 51/1959 Zb. o výkupe poľnohospodárskych výrobkov, a § 6 zákonného opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 40/1962 Zb. o zriadení Ústrednej správy nákupu poľnohospodárskych výrobkov:

I. Domáce zakáľačky ošípaných

§ 1

(1) Chovatelia ošípaných smú vykonať domácu zakáľačku ošípanej (ďalej len „zakáľačku“) len na základe povolenia, ktoré im vydá príslušný národný výbor, ak splňujú podmienky uvedené v ďalších ustanoveniach tejto vyhlášky.

(2) Zakáľačka sa povoľuje len na účely zásobovania vlastnej domácnosti žiadateľa, a jednotným roľníckym družstvám a ostatným socialistickým organizáciám len pre spoločné stravovanie. Povoľovať zakáľačky za účelom predaja mäsa je zakázané.

(3) Žiadateľovi sa povoľuje pre domácnosť iba jedna zakáľačka v kalendárnom roku, pokiaľ táto vyhláška neustanovuje inak.

Podmienky povolenia zakáľačky

§ 2

(1) Jednotným roľníckym družstvám sa zakáľačka povolí, ak majú splnené dodávky jatočných ošípaných za uplynulé štvrťroky od začiatku roku, ku ktorým sa zaviazali zmluvou, alebo ktoré im boli určené. V I. štvrťroku sa zakáľačka povolí, ak jednotné roľnícke družstvo splnilo tieto dodávky jatočných ošípaných za uplynulý rok.

(2) Členom jednotných roľníckych družstiev sa povolí zakáľačka, ak družstvo splnilo plánované dodávky jatočných ošípaných podľa odseku 1.

(3) Jednotlivo hospodáriacim roľníkom s výmerou poľnohospodárskej pôdy nad 0,50 ha sa zakáľačka povolí, ak majú splnenú celoročnú úlohu dodávky mäsa celkom; v januári a februári sa zakáľačka povolí, ak splnili dodávkovú úlohu mäsa celkom v predchádzajúcom roku a ak majú zabezpečený zástav ošípaných pre splnenie úloh v bežnom roku.

(4) Ostatným užívateľom poľnohospodárskej pôdy s výmerou do 0,50 ha vrátane a osobám, ktoré nie sú užívateľmi poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „bezzemkovia“) sa zakáľačka povolí len za predpokladu, že im bol daný miestnym národným výborom už vopred súhlas na výkrm ošípanej na zakáľačku a že majú splnené určené celoročné dodávkové úlohy bežného roku, pokiaľ ide o zakáľačku vo IV. štvrťroku, a určené dodávkové úlohy z minulého roku, pokiaľ ide o zakáľačku v ostatných štvrťrokoch roku.

(5) Pri nesplnení podmienok uvedených v odsekoch 2 až 4 rozhoduje o povolení zakáľačky uvedeným žiadateľom vo výnimočných prípadoch (nezavinené nesplnenie dodávok, zdravotné a sociálne dôvody) okresný národný výbor.

(6) Ak nedal miestny národný výbor súhlas podľa odseku 4, je chovateľ povinný predať chovanú ošípanú v jatočnej váhe oprávnenej nákupnej organizácii pre verejné zásobovanie.

(7) Ostatným žiadateľom (nemocnice, podniky spoločného stravovania a pod.) sa zakáľačky povolia, ak žiadateľ predloží potvrdenie, že v pláne zásobovania podniku (útvaru) sa so zakáľačkou počíta. Toto potvrdenie nie je potrebné v tých rezortoch, kde ústredný plán zásobovania zahrňuje i dodávky mäsa a masti zo zakáľačiek vlastného chovu ošípaných (pomocné poľnohospodárske hospodárstva útvarov).

§ 3

(1) Členom jednotných roľníckych družstiev, jednotlivo hospodáriacim roľníkom a bezzemkom zakáľačku povoľuje pri splnení podmienok uvedených v § 2 odsek 2 až 4 miestny národný výbor.

(2) O povolení zakáľačiek jednotným roľníckym družstvám a ostatným socialistickým organizáciám, ktorým bol povolený výkrm ošípaných z kŕmnych odpadkov, zo zvyškov zo závodných jedální a pod., rozhoduje okresný národný výbor.

§ 4

(1) Zakáľačku povolí miestny národný výbor len tým žiadateľom, ktorí si sami ošípanú vykŕmili z odstavčaťa alebo ošípanej, ktoré získali v živej váhe do 50 kg vrátane.

(2) Ak nie sú splnené podmienky uvedené v odseku 1, výnimočne môže rozhodnúť o povolení zakáľačky okresný národný výbor, a to

a) výmenkárom, ktorí získali ošípanú ťažšiu ako 50 kg ako naturálny výmenok od roľníka, ktorý sám spľňuje podmienky pre povolenie zakáľačky;

b) závodom a zariadeniam spoločného stravovania socialistických organizácií alebo lôžkovým zariadeniam preventívnej a liečebnej starostlivosti, ak tieto závody (zariadenia) zmluvne zverili v miestach, kde je držanie ošípanej vo vnútornom obvode obce zakázané, výkrm ošípaných zberačovi kuchynských odpadkov.

§ 5

O povolení druhej zakáľačky členom jednotných roľníckych družstiev a jednotlivo hospodáriacim roľníkom s výmerou poľnohospodárskej pôdy nad 0,50 ha môže rozhodnúť iba okresný národný výbor, a to iba v celkom výnimočných prípadoch s prihliadnutím na sociálne a zdravotné pomery žiadateľa; u členov jednotných roľníckych družstiev sa okrem toho vyžaduje, aby družstvo malo splnené dodávkové úlohy podľa § 2 ods. 1, a u jednotlivo hospodáriacich roľníkov s výmerou poľnohospodárskej pôdy nad 0,50 ha, aby roľník mal splnené dodávkové úlohy podľa § 2 ods. 3.

§ 6

(1) Ak žiadateľ nedodal na splnenie dodávkovej úlohy mäsa množstvo, ktoré je podmienkou pre povolenie zakáľačky, a chýba len menšie množstvo, ktoré možno vyrovnať dodaním bravčovej polovice, rozhoduje o povolení zakáľačky okresný národný výbor s výhradou, že žiadateľ dodá polovicu ošípanej na splnenie dodávkovej úlohy.

(2) Polovice ošípaných zo zakáľačiek sa dodávajú s hlavou alebo bez hlavy, bez drobov, avšak so slaninou chrbtovou a plsťovou a s celou kožou.

Postup pri povoľovaní zakáľačiek

§ 7

(1) Žiadosť o povolenie zakáľačky podáva žiadateľ vždy na miestnom národnom výbore, v ktorého obvode bola ošípaná vykŕmená. K žiadosti priloží potvrdenie poľnohospodárskeho nákupného a zásobovacieho závodu o splnení svojich dodávkových úloh podľa § 2 ods. 1 až 3. Žiadatelia uvedení v § 2 ods. 4 predložia doklad o splnení svojich dodávkových úloh vystavený príslušnou nákupnou organizáciou.

(2) Povolenie na zakáľačku vydáva vždy miestny národný výbor, a to aj keď o povolení rozhodol okresný národný výbor.

(3) O žiadostiach o zakáľačku rozhodne miestny národný výbor do 7 dní a okresný národný výbor do 14 dní po doručení žiadosti.

(4) Súčasne s povolením na vykonanie zakáľačky vyrozumie národný výbor príslušné veterinárne zariadenie, príp. prezerača mäsa domácich zakáľačiek, za účelom vykonania veterinárnej prehliadky.

(5) Žiadateľ, ktorému sa povolila zakáľačka, zaplatí podľa osobitných predpisov pri prevzatí dokladu o povolení zakáľačky správny poplatok.*)

(6) Ak sa ošípaná musela nutne zabiť a chovateľ, ktorý spĺňuje podmienky pre povolenie zakáľačky, si ju chce ponechať pre svoju domácnosť, musí najneskoršie nasledujúci deň po nutnom zabití predložiť miestnemu národnému výboru žiadosť o súhlas na ponechanie ošípanej. K žiadosti musí pripojiť potvrdenie veterinára o príčine, pre ktorú sa musela ošípaná nutne zabiť, a o tom, že z veterinárnozdravotného hľadiska niet proti ponechaniu ošípanej námietok. O žiadosti o ponechanie nutne zabitej ošípanej sa musí rozhodnúť do 24 hodín po jej podaní.**)

II. Povinný odpredaj masti

§ 8

(1) Pri povolení zakáľačky predpíše miestny národný výbor zároveň množstvo škvarenej masti (ďalej len „masť“), ktorú je žiadateľ povinný zo zakáľačky odpredať zberni masti.

(2) Množstvo masti na povinný odpredaj sa určí takto:

a) členom jednotných roľníckych družstiev a zamestnancom statkov štátnych socialistických organizácií 5 kg masti z každej zakáľačky;

b) užívateľom pôdy do 0,50 ha a bezzemkom, pokiaľ sa týmto osobám povolil výkrm ošípanej na zabitie, a ostatným jednotlivo hospodáriacim roľníkom 7 kg masti z každej zakáľačky.

(3) Zakáľačky ošípaných povolené pre spoločné stravovanie jednotných roľníckych družstiev a ostatných socialistických organizácií, ktoré vykrmujú ošípané z kŕmnych odpadkov a zvyškov zo závodných jedální, povinnému odpredaju masti nepodliehajú.

(4) Z nutne zabitej ošípanej, ktorá sa držiteľovi ponechala pre zásobovanie jeho domácnosti, sa množstvo masti na povinný odpredaj neurčí, ak bolo mäso uznané veterinárom za podmienečne požívateľné. Ak bolo mäso uznané za požívateľné bez obmedzenia, nepredpíše sa povinný odpredaj masti len vtedy, ak mŕtva váha ošípanej nepresahuje 50 kg; pri vyššej mŕtvej váhe ako 50 kg predpíše sa množstvo masti vo výške uvedenej v odseku 2.

(5) Množstvo masti na povinný odpredaj predpíše sa len v polovičnej výške, ak je zakáľačka povolená s výhradou, že polovica ošípanej sa predá príslušnej nákupnej organizácii.

§ 9

(1) Od povinného odpredaja masti sa oslobodzujú žiadatelia, v domácnosti ktorých žijú najmenej 3 osoby mladšie ako 15 rokov alebo trvale práceneschopné, alebo jedna osoba chorá na tuberkulózu, ak preukáže ochorenie potvrdením tuberkulózneho oddelenia nemocnice s poliklinikou (polikliniky).

(2) Pri druhej zakáľačke v tom istom kalendárnom roku oslobodenie podľa odseku 1 neplatí.

§ 10

(1) Útvary ozbrojených síl sú oslobodené od povinného odpredaja masti zo zakáľačky.

(2) Asanačným technikom (pohodným) sa povinný odpredaj masti zo zakáľačky neurčí.

§ 11

(1) Masť zo zakáľačiek nakupujú zberne masti. Masť sa musí odovzdať do zberne do 7 dní po vykonaní zakáľačky. Zberňa masti vystaví pri prevzatí masti nákupný lístok, v ktorom uvedie: meno a presnú adresu chovateľa ošípanej, dátum prevzatia, váhu masti, cenu za 1 kg a úhrnnú sumu na výplatu. Nákupný lístok podpíšu dodávajúci i zástupca zberne.

(2) Masť musí byť vyškvarená z chrbtovej, prípadne plsťovej slaniny, musí byť čerstvá, bezvadnej akosti, bielej farby, najviac z miernym šedožltým odtieňom, konzistencie pri 15°C masťovitej, hladkej až jemne krupičkovitej štruktúry, vône a chuti plnej, príjemnej, jemnej a typickej pre čerstvú škvarenú masť, čistá, bez usadenín, škvariek a iných nečistôt.

III. Sťahovanie, odpredaj a preberanie bravčových krupónov

§ 12

(1) Chovatelia ošípaných, ktorí vykonali zakáľačku, podľa ustanovení tejto vyhlášky sú povinní dať ošípanú stiahnuť a krupón ihneď po stiahnutí odpredať. Ak sa žiadateľovi povolilo ponechať si zo zakáľačky iba polovicu ošípanej, je povinný dať ošípanú stiahnuť a krupón odpredať rovnako ako pri ponechaní celej ošípanej.

(2) Sťahovanie vykonávajú, ak je ošípaná zabitá na bitúnku, zamestnanci mäsového priemyslu, v ostatných prípadoch sťahovači, t. j. osoby, ktoré dostali od okresného národného výboru oprávnenie na sťahovanie ošípaných zo zakáľačiek.

(3) Z krupónu sa musí ihneď po stiahnutí odstrániť všetok podkožný tuk, musí sa opatriť pečiatkou sťahovača s použitím farby, ktorá kožu nepoškodzuje; tuk z kože odovzdá sťahovač chovateľovi ošípanej.

(4) Ak sa zakáľačka robí na bitúnku, odovzdá chovateľ ošípanej stiahnutý krupón podniku mäsového priemyslu, v ostatných prípadoch ho odovzdá sťahovačovi. Sťahovač je povinný stiahnutý krupón riadne ošetriť a odovzdať ho buď v čerstvom stave najneskoršie druhý deň do zberne krupónov, alebo ho nasoliť a uložiť na chladnom mieste. Nasolené krupóny odovzdá do jedného týždňa po povolení zakáľačky zberni krupónov.

(5) Krupón sa ihneď po stiahnutí odváži, akostne ohodnotí z hľadiska prírodných chýb a vypočíta sa jeho cena. Na poškodenie kože spôsobené pri sťahovaní zamestnancom podniku mäsového priemyslu alebo sťahovačom (popareniny, porezy a podobne) sa neprihliada. Cena krupónu sa vyúčtuje odpočítaním z odmeny, ktorú je chovateľ ošípanej povinný poskytnúť podniku mäsového priemyslu, prípadne sťahovačovi za zabitie a stiahnutie ošípanej. Podnik mäsového priemyslu pri prevzatí krupónu kontroluje, či sťahovač zaradil krupón do správnej akostnej triedy*). V prípade, že sťahovač zaradil krupón do nesprávnej akostnej triedy, podnik mäsového priemyslu vykoná opravu na nákupnom lístku (krupónke) a na nezodpovedné konanie sťahovača upozorní okresný národný výbor. Podnik mäsového priemyslu alebo sťahovač vyplní ihneď pri stiahnutí krupónu nákupný lístok.**)

(6) V nákupnom lístku sa musí uviesť: meno a presná adresa chovateľa ošípanej, meno a presná adresa sťahovača (na bitúnku zamestnanca, ktorý stiahnutie vykonal), živá váha ošípanej (zistená alebo odhadnutá), váha, akosť a cena krupónu, dátum vykonania zakáľačky a odmena za zabitie a stiahnutie ošípanej, ako aj odpočet od tejto odmeny z ceny krupónu. Nákupný lístok podpíšu chovateľ ošípanej a sťahovač (na bitúnku zamestnanec, ktorý stiahnutie vykonal).

§ 13

(1) Okresný národný výbor môže v ojedinelých prípadoch povoliť výnimku z povinnosti stiahnutia a odpredaja krupónu, najmä chovateľom, ktorí bývajú na samote a vykonávajú si zakáľačku sami (odľahlé hájovne, samoty v pohraničných a horských oblastiach a pod.).

(2) Na základe posudku veterinára, že treba v záujme ochrany zdravia ľudí alebo zvierat od stiahnutia krupónu upustiť, povolí okresný národný výbor výnimku dodatočne.

(3) Na zakáľačky vyradených plemenných kancov a bagúnov (plemena mangalíc) sa povinnosť stiahnutia a odpredaja krupónu nevzťahuje.

IV. Evidencia a kontrola

§ 14

(1) Miestny národný výbor je povinný viesť evidenciu o povoľovaní zakáľačiek, o plnení povinného odpredaja bravčovej masti a bravčových krupónov, o platení poplatkov za povolené zakáľačky a o prehliadkach mäsa pri nich.

(2) Miestny národný výbor vyžaduje od žiadateľa pri povoľovaní zakáľačky potvrdenie (doklad) o splnení dodávkových úloh podľa § 2 ods. 1 až 4. Po vykonanej zakáľačke vyžaduje od neho doklady o splnení povinného odpredaja masti a krupónu zo zakáľačky a o vykonanej prehliadke mäsa.

(3) Žiadateľ je povinný predložiť miestnemu národnému výboru doklady o splnení povinného odpredaja masti a krupónu a vykonanej prehliadke mäsa, a to najneskoršie do 7 dní po odpredaji.

(4) Tlačivá žiadostí o povolenie zakáľačiek i povolenia sú prísne zúčtovateľné.*)

V. Záverečné ustanovenia

§ 15

Predpisy o prehliadke mäsa pri zakáľačkách ošípaných zostávajú nedotknuté.

§ 16

(1) Na povolenie zakáľačky prasnice vyradenej z chovu sa okrem všeobecne platných podmienok vyžaduje, aby žiadateľ predložil potvrdenie orgánov zootechnickej služby alebo veterinárnej starostlivosti, že z hľadiska poľnohospodárskej výroby alebo z hľadiska veterinárneho niet proti zakáľačke prasnice námietok.

(2) Domáce zabíjanie hovädzieho dobytka, teliat, odstavčiat, koní a žriebät nie je prípustné. Zabíjanie oviec je upravené osobitným predpisom.

§ 17

Ústredná správa nákupu poľnohospodárskych výrobkov môže v dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi vo výnimočných prípadoch povoľovať odchýlky od ustanovení tejto vyhlášky.

§ 18

Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 170/1959 Ú. l. (Ú. v.) o domácich zakáľačkách ošípaných a o výkupe krupónov z týchto zakáľačiek sa zrušuje.

§ 19

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. augustom 1962 s výnimkou ustanovenia § 2 ods. 6, ktoré nadobúda účinnosť 1. januárom 1963.

Predseda:

Mestek v. r.

*) Vo výške 25 Kčs (vyhl. č. 160/1960 Zb. o správnych poplatkoch).

**) Za súhlas na ponechanie nutne zabitej ošípanej sa platí rovnaký správny poplatok ako za povolenie domácej zakáľačky.

*) Čl. 20 prílohy vyhlášky č. 162/1969 Ú. l. (Ú. v.) o výkupe pôdohospodárskych výrobkov.

**) Pre opracovanie krupónu a manipuláciu s ním platí ustanovenie československej štátnej normy ČSN 79 1265.

*) Podrobnosti o kontrole a evidencii povoľovania domácich zakáľačiek ošípaných sú upravené inštrukciou č. 99/1960 Zb. inštr. pre výkonné orgány národných výborov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.